

Llais y Gymanfa 2025

Blas ar weithgarwch Cymanfa Gyffredinol Eglwys Bresbyteraidd Cymru 2025

Argraffiadau o'r Gymanfa Gyffredinol

Cynhaliwyd y Gymanfa yn Eglwys Gloddaeth Llandudno eleni, a hynny am dri diwrnod, 7-9fed o Orffennaf. Parhawyd gyda'r trefniant o ddathlu ein Gweinidogaeth a'n Cenhadaeth ar y nos Lun, ac yn dilyn hynny mwynhawyd cymdeithas felys rhyngom o amgylch y byrddau yng nghwmni cyfeillion o enwadau eraill o Gymru, Gwledydd Prydain ac yn rhyngwladol. Roeddem wedi gobeithio croesawu Yasmine Rishmawi o Fethlehem i'n hannerch cyn rhannu Swper yr Arglwydd, ond oherwydd gwaelodd methodd ddod atom.

'Beth yw ystyr y Meini Hyn?' (Josua 4:6) oedd y teitl a ddefnyddiwyd yn ein cynhadledd adeiladau ddechrau

Ebrill yn Llandudno, ac yn ystod y Gymanfa cawsom gyfle i groesawu mudiad CADW i'n plith. Yn dilyn penderfyniad y Gymanfa, bydd y grŵp craffu yn cyfarfod yn fuan yn yr Hydref i weithredu ar benderfyniadau y misoedd diwethaf. Mae'r amser yn aeddfed nawr i ni ddechrau gweithredu.

Cyflwynwyd y sylwadau a drafodwyd yn y Grŵp Polisi a Strategaeth ar ail strwythuro, gyda'r pwyslais ar rymuso'r gwaith yn lleol sy'n parhau i fod wrth galon y drafodaeth. Yr ydym am ymwneud yn fwy effeithiol yn lleol, a gwneud hynny drwy hyfforddi ac annog gweledigaeth o fewn i'r cymunedau hynny. Mae natur amrywiol Cymru gyda'i hiaith, tirwedd, a chyd-destunau gwledig a threfol yn golygu na wnâi un strategaeth yn unig ateb y diben, ac felly mae'n rhaid i'n cynllunio ni ar gyfer y dyfodol rymuso pobl lleol yn well i ddod o hyd i atebion lleol.

Mae'n amlwg fod yn rhaid ail-strwythuro llysoedd y Cyfundeb. Fe welsom dro ar ôl tro eleni fel y mae ein diffyg adnoddau mewn pobl yn ein gwneud yn aneffeithiol, ac yn ei gwneud hi'n gynyddol anoddach i gynnal y strwythur. Felly nid yw tacluso ein strwythur presennol yn ateb digonol.

Yn ystod y Gymanfa cawsom ddwy ddarlith arbennig. Yn ein Darlith Hanes dydd Mawrth traddododd y Parch. Ddr Densil Morgan ar y testun, 'Beth sydd gan Emrys ap Iwan i'w ddweud wrth yr unfed ganrif ar hugain? 'Fy nhaith mewn cenhadu a gweddi' oedd testun y Ddarlith Davies, wrth i'r Parch. Eleri Edwards, Manceinion fyfyrion ar ei thaith bywyd yn y cyfnod wedi'r Ail Ryfel Byd, y cyfleoedd a gafodd i fod yn rhan o genhadaeth Eglwys Iesu Grist ym Madagascar a'r dylanwadau a fu arni.

Yn Oedfa Ymadawol y Llywydd nos Fawrth, cymerwyd rhan amlwg yn yr oedfa gan gynrychiolwyr o'r Eglwys ym Mizoram Gogledd Ddwyrain yr India, lle ganwyd Aneurin

(neu Pu Zolawma fel y mae'n cael ei adnabod gan y Mizos), wrth i Lywydd y Synod yno a ffrindiau eraill iddo ddarllen a gweddïo ar ddechrau'r oedfa.

Drwy aros uwchben y thema o iachâd i'r cenhedloedd o ddail pren y bywyd, fe anogodd Aneurin bawb yn yr Eglwys gyfan i barhau i fod yn rhan o'r gwaith o ddwyn iachâd i'r cenhedloedd yn enw Iesu Grist. Fe'n bendithiwyd ni ar ddiwedd yr oedfa mewn sawl iaith, gan gynnwys Taiwaneeg gan Lywydd yr Eglwys Bresbyteraidd yno Y Parch. PAN En-Sheng, ac yn Mizo gan y Parch. R.C Lalnghakliana. Roedd yr Ysbryd Glân ar waith yn ein plith, a chreodd y cyfle i'r

cenhedloedd fendithio ei gilydd argraff ddofn arnaf; roedd llawer i ddeigr yn i'w weld yn y gynulleidfa hefyd.

Dymunwn yn dda i Glynis Owen wrth iddi gamu i'n harwain fel Llywydd y Gymanfa am y ddwy flynedd nesaf os Duw ai myn. Rydym yn llongyfarch y Parch. W. Bryn Williams ar gael ei ethol yn Llywydd etholedig ar gyfer 2027-2029. Yr un modd yr ydym yn llongyfarch y Parch. Paul Morgan ar gael ei ethol yn Drysorydd y Gymanfa.

*Y Parch. Nan Powell-Davies
Ysgrifennydd Cyffredinol*

Coffâd am Weinidogion a chyn drysorydd a hunodd oddi ar y Gymanfa ddiwethaf.

1961 - Parch. E Elfyn Richards
1967 - Parch. Robert W Jones, BA
1981 - Parch. Eifion Wyn Williams
1992 - Parch. Jim Clarke, BAdd
1994 - Parch. Geraint Jenkins
Mr Idris Hughes

Araith Ymadawol y Llywydd, Y Parch. Aneurin Owen

Gwylwch yr araithe ar:
<https://youtu.be/1UkEXOZDvl8>

Glynis Owen

Llywydd 2025-2027

Roedd yn ffrainc fawr cael fy nghodi yn Lywydd ein Cymanfa Gyffredinol yn Llandudno a dechrau gwasanaethu'r Eglwys yn y rôl hon am y ddwy flynedd nesaf.

Mae Eglwys Bresbyteraidd Cymru bob amser wedi bod yn rhan o fy mywyd, cyhyd ag y gallaf gofio. Daeth fy nain a thaid i Eglwys Bethel, Tredegar Newydd yn 1909 o Ganolbarth Cymru, ac ers hynny hon sydd wedi bod yn eglwys fy nheulu. Magwyd fy rhieni yn Nyffryn Rhymni ac er bod gwaith fy nhad yn mynd â ni i ffwrdd, Bethel oedd yr unig le cyson yr oeddem yn dychwelyd ato'n aml. Ymhen amser daeth fy modryb a'm hewythr hefyd yn Flaenoriaid yno, a testun tristwch mawr imi oedd gorfod dirwyn yr achos i ben y llynedd, a minnau ar y pryd yn Lywydd yr Henaduriaeth.

Cefais fy ngeni ym Manceinion, fy magu ar arfordir gogleddol yr Alban, yn Warrington ac ar y Cilgwri. Deuthum i ffydd yn bersonol yn 17 oed ac yn teimlo bod fy ngalwedigaeth mewn addysgu. Ar ôl astudio yn Llundain a Bryste, dysgais Ffrangeg yn Sheffield a Croydon, cyn dychwelyd i Gymru yn 1983 fel Dirprwy Bennaeth Ysgol Howell, Llandaf. Ar ôl naw mlynedd yno, deuthum yn Ymgynghorydd Hyfforddi ar gyfer Cymdeithas Ysgolion Merched ac yna gweithiais fel Arolygydd Cofrestredig Ysgolion Uwchradd am y 15 mlynedd nesaf.

Y Parch. Aneurin Owen yn sefydlu'r Llywydd newydd

Ers dod i Gaerdydd, rwyf wedi dod o hyd i fy nghartref ysbrydol yn Eglwys Bresbyteraidd Trehill, a sefydlwyd fel Seiat gan Howell Harris ym 1740 ac yn lle ffydd a chymdeithas byth ers hynny. Rydym yn deulu eglwysig ac yn cefnogi ein gilydd trwy amseroedd da ac amseroedd anodd. Mae'r addoliad a'r aelodau wedi fy nghefnogi ers bron i 40 mlynedd.

Pan oeddwn yn 20, roeddwn i'n teimlo y gallwn ddechrau cymryd gwasanaethau yn fy eglwys leol ac rwyf wedi teimlo ers hynny bod arwain addoli yn ffrainc fawr. Mae yna adegau pan oeddwn i'n gallu gwneud hynny yn unig yn ystod gwyliau'r ysgol ond pan gefais ychydig mwy o amser, tua 50 oed, penderfynais fynd i Goleg Sant Mihangel, Llandaf a manteisio ar fwy o hyfforddiant. Diolchaf i'r Eglwys Bresbyteraidd am gomisiynu Blaenoriaid i weinyddu'r sacramentau, fel fy mod bellach yn gallu cymryd Gwasanaethau Cymun Sanctaidd, yn enwedig gan fod nifer o eglwysi yn lleol bellach yn ddi-fugail.

Rwyf hefyd wedi cael llawenydd mawr yn gweithio gyda chymaint o bobl eraill yn Llysoedd ein Heglwyys. Mae gwasanaethu fel Ysgrifennydd a Llywydd Henaduriaeth South East ac fel Ysgrifennydd a Llywydd Cymdeithasfa'r Dwyrain wedi fy ngalluogi i ddod i adnabod cymaint o bobl sy'n gwasanaethu'n ffyddlon yn ein heglwys. Rwy'n gobeithio dod i adnabod pobl hyd yn oed yn well yn y rôl newydd hon. Mae gennym heriau i'w hwynebu ond mae gennym gyfleoedd hefyd ac edrychaf ymlaen at ein gwaith gyda'n gilydd i wasanaethu Duw fel ei Eglwys yn y wlad hon yng Nghymru.

Gellir gwyllo ffilmio Glynis ar Youtube
<https://youtu.be/X04TL-8wsh0>

"Mae dy wallt ti'n wynach na ngwallt i!"

Beth sydd wedi digwydd tybed?

APP GWEDDI.PRAYER

Rydym yn falch o adrodd bod Gweddi.Prayer, ap gweddi'r Eglwys Bresbyteraidd Cymru ar gyfer ffôn symudol bron iawn â chael ei gwblhau. Pwrpas yr ap dwyieithog yw annog gweddi drwy'r enwad trwy ei gwneud hi'n haws rhannu pwyntiau gweddi a gwybodaeth fydd yn galluogi'r unigolyn i drefnu ei ddyddiadur gweddi i'w hanghenion unigryw. Mae Gweddi.Prayer yn gwneud hyn trwy ei dri dyddiadur gweddi: Cenedlaethol, Lleol a Phersonol.

1. Bydd y dyddiadur gweddi Cenedlaethol yn rhannu eitemau ar gyfer diolchgarwch a gweddi sy'n berthnasol i fywyd yr enwad cyfan.
2. Bydd y rhestr weddi Leol yn cael ei threfnu yn ôl yr henaduriaeth y mae'r defnyddiwr yn perthyn iddi. Bydd yn rhoi newyddion ac anogaeth i'r defnyddiwr weddi dros yr henaduriaeth honno.
3. Bydd pob defnyddiwr hefyd yn gallu creu eu rhestr weddi eu hunain, y dyddiadur Personol, a fydd yn gwbl gyfrinachol i'r unigolyn a'i creodd. Gan ddefnyddio calendr mewnol yr ap byddant yn gallu trefnu gweddi, mawl a diolchgarwch ar batrwm eu hwythnos neu fis.

Bydd hysbysiadau o bob un o'r rhestrau gweddi hyn yn cael eu hanfon at ffôn symudol y defnyddiwr i'w hatgoffa o'r eitemau ar gyfer gweddi neu ddiolchgarwch sydd wedi'u hamserlennu ar gyfer y diwrnod penodol hwnnw. Gall ceisiadau gweddi sy'n perthyn i unrhyw un o'r tri dyddiadur gweddi fod wedi eu cysylltu hefyd â chynnwys sain a fideo fel cymorth ychwanegol i weddi.

Mae Gweddi.Prayer yn cynnwys tudalennau Newyddion a Digwyddiadau hefyd lle gall yr enwad roi'r wybodaeth ddiweddaraf i bob partner gweddi am bopeth sy'n digwydd. Gweddiwn pan gaiff ei lansio ar google Play ac Apple Ap

Store y bydd Gweddi.Prayer yn fendith i lawer o fewn Eglwys Bresbyteraidd Cymru.

Fel y tîm sy'n gyfrifol am annog gweddi o fewn yr enwad rydym yn ddiolchgar iawn am y gefnogaeth a gawn o bob rhan o'r eglwys. Mae'r datblygiadau arloesol amrywiol yr ydym wedi'u cyflwyno wedi'u cefnogi'n frwd ac mae hyn, yn ei dro, wedi bod yn anogaeth fawr i ni.

Wedi inni lansio'r Cyfarfodydd Gweddi Cenedlaethol misol fis Hydref diwethaf rydym wedi cael ein bendithio wrth rannu'r amseroedd gwerthfawr hyn o weddi gyda'n gilydd. Bob mis rydym wedi cael ein harwain gan rywun gwahanol ac mae pob un wedi dod â chyfraniad unigryw sydd wedi cyfoethogi bywyd gweddi'r enwad.

Ym mis Mehefin eleni cynhaliwyd ein hail Wythnos Weddi genedlaethol. Roedd yr amserlen ddwysach na'r digwyddiad agoriadol y llynedd. Cafwyd cyfarfodydd gweddi cenedlaethol bob nos yn ystod yr wythnos, a oedd yn cynnwys cyfarfod gweddi pedair awr o hyd ar y nos lau. Ar yr un pryd trefnwyd digwyddiadau gan eglwysi unigol trwy'r Cyfundeb. Oherwydd hyn, roedd gofyn sylweddol ar aelodau ein heglwys, ond, yr ydym yn falch iawn o adrodd, cyfrannwyd mwy na'r disgwyl. Yr oedd y niferoedd a fynychodd y gwahanol ddigwyddiadau drwy gydol yr wythnos yn galonogol iawn, ond yr anogaeth fwyaf oedd yr ymdeimlad o lawenydd wrth geisio wyneb Duw gyda'n gilydd.

Mae Gweddi.Prayer, sef ap gweddi ffôn symudol yr enwad bron yn barod i'w lansio ac rydym wedi ysgrifennu am hwn mewn manau eraill yn Llais y Gymanfa. Ond yr ydym yn ymwybodol iawn y bydd ap o'r math hwn yn anhygyrch i rai aelodau o'r eglwys, ac felly byddwn yn fuan yn dechrau gweithio ar gyfres o bamffledi gweddi. Bydd y rhain yn cyd-fynd ac yn cynorthwyo ein partneriaid gweddi ar eu taith trwy'r flwyddyn mewn gweddi. Wedi'u cynllunio'n ddeniadol, byddant yn cael eu llenwi â gweddiâu, adnoddau o'r Beibl ac anogaethau sy'n addas ar gyfer eiliadau penodol o fewn y calendr Cristnogol a Chyfundebol.

Y Parch Owen Griffiths

Beth yw ystyr y meini hyn? Myfyrdod, Cynigion a Chamau Gweithredu yn dilyn y Gynhadledd Adeiladau.

Cefndir

Cymeradwyodd y Gymanfa Gyffredinol yn 2024 y dylid ffurfio Gweithgor ar Adeiladau gyda chylch gorchwyl i fwrw ymlaen â'r gwaith a ddechreuwyd gan yr Is-grŵp Polisi a Strategaeth ar Adeiladau yn ystod 2023/24. Ers blynnyddoedd lawer roedd derbyniad eang bod er bod ein hystad adeiladau yn ased, roedd ceisio ei gynnal yn dargyfeirio llawer o amser, ymdrech ac arian oddi wrth ein gweithgareddau craidd, ein gweinidogaeth a chenhadaeth. Un o'r rhesymau pam mae'r sefyllfa hon wedi datblygu yw yn syml oherwydd ein bod yn caru ein hadeilad eglwysig, pa bynnag gyflwr y mae ynddi. Rydym wedi ein clymu'n emosiynol wrth yr adeiladau lle gwnaethom ddod i ffydd, priodi, bedyddio ein plant ac mae'n debyg lle rydyn ni'n gobeithio bydd ein hangladd yn cael ei gynnal.

Trosolwg o'r Gynhadledd

Cyfarfu'r Gweithgor yn ystod Hydref 2024 a sylweddolwyd na fyddai newid polisi ar ei ben ei hun yn datrys y broblem. Mae angen i'n haelodau ddeall a chefnogi pam mae gwneud gwell defnydd o'n hadeiladau mor hanfodol ar gyfer y dyfodol; felly cynlluniwyd y gynhadledd ar adeiladau ar gyfer Ebrill 2025 gyda'r llinell "Beth mae'r meini hyn yn ei olygu" (Josua 4: 6).

Rhoddodd yr Ysgrifennydd Cyffredinol drosolwg o gynhadledd mis Ebrill, a cytunodd pawb fod nifer rhyfeddol wedi mynychu, ei bod wedi'i threfnu'n dda, a'i bod yn addysgiadol ac yn fuddiol i bawb a oedd yn bresennol. Gwnaeth 18 o siaradwyr gwadd gyflwyniadau yn y gynhadledd (ynghyd â CADW a wnaeth gyflwyniad yn y Gymanfa Gyffredinol), a darparodd y cyflwyniadau:

1. ysbrydoliaeth trwy straeon newyddion da,
2. tystiolaeth pam mae ein hystad adeiladau presennol yn anghynnaladwy, sut a pham mae'n rhaid i ni wneud gwell defnydd o'r adeiladau sydd gennym, a sut y gallem ail-bwrpasu'r adeiladau hynny nad ydym eu hangen arnom mwyach.
3. Syniadau ar gyfer addasu, a/neu ail-bwrpasu ein hadeiladau at fwy o ddefnydd cymunedol.
4. Ffyrdd o reoli newid i osgoi dirywiad.

Mae fideos o'r holl gyflwyniadau hyn ar gael ar ein gwefan.

Beth ydyn ni'n ei wneud nawr.

Nodwyd, er bod y gynhadledd yn llwyddiannus ac yn addysgiadol wrth godi ymwybyddiaeth o'r materion gyda'n hystad, mae'r holl broblemau yn dal i fodoli, nid oedd yn newid unrhyw beth!

Cawsom ein hatgoffa o'r geiriau yn y pedwerydd pennill o emyn Pamala Pettitt "I have a dream a man once said"
"So dream the dreams and sing the songs but never be content. For thoughts and words don't ease the pain; **unless there's action all is vain, faith proves itself in deeds.**"

Oni bai bod gweithredu cadarnhaol yn digwydd gyda'r ffordd rydyn ni'n rheoli ac yn defnyddio ein hystad, bydd cynhadledd Ebrill wedi bod yn ofer!

O ystyried y nifer fawr iawn o gapeli, eglwysi, a thai yr ydym y neu perchen gofynnwyd y cwestiwn, pwy sy'n mynd i wneud yr holl waith hwnnw a beth yw'r cynllun i'w gyflawni? Yr ateb wrth gwrs oedd, ni allai unrhyw un neu ddau unigolyn ei wneud. Y gwir amdani yw mai'r bobl orau i ddod â newid cadarnhaol yn y ffordd rydyn ni'n defnyddio ein hadeiladau yw pawb yn ein capeli a'n henaduriaethau lleol. Mae angen atebion gwahanol ar wahanol sefyllfaoedd; Mae pobl lleol yn gwybod y sefyllfa lleol yn well nag unrhyw un. Ond mae'n annhebygol y bydd yn cael ei gyflawni heb ddigon o gefnogaeth.

Sut allwn ni eich cefnogi? Gwybodaeth angenrheidiol.

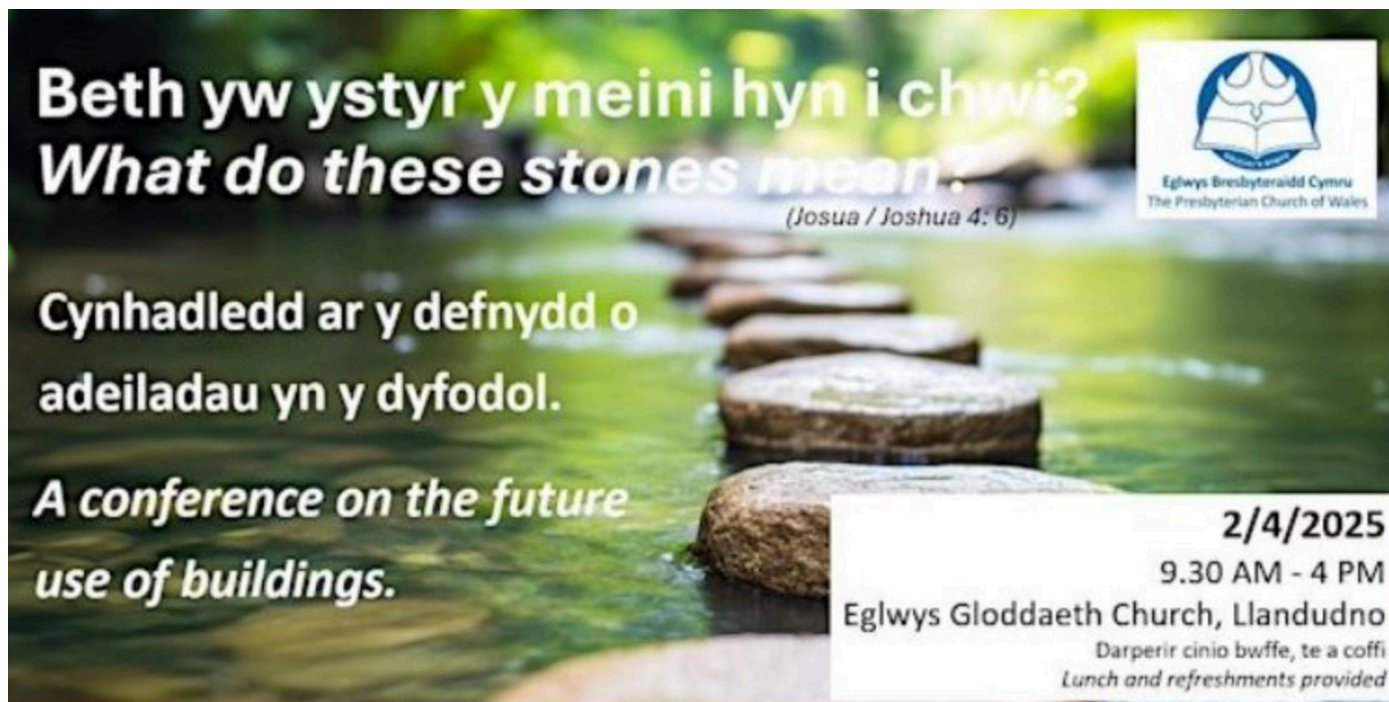
Bydd angen gwneud llawer o benderfyniadau call, ac yn ôl diffiniad, mae angen gwybodaeth ar benderfyniadau call.

1. Mae angen gwybodaeth ar eglwysi lleol am yr hyn y gellir ei gyflawni a sut i fynd ati.
2. Mae angen gwybodaeth ar y Bwrdd Eiddo (sy'n cynnwys eich cynrychiolwyr o'ch henaduriaethau a'ch Taleithiau) am ddymuniadau ac uchelgais yr eglwysi lleol, ynghyd â'u potensial a'u cyfleoedd ar gyfer datblygiad yn y dyfodol.

Felly, mae'r Gweithgor ar Adeiladau yn bwriadu cynhyrchu pecynnau gwybodaeth ar gyfer henaduriaethau ac eglwysi lleol gyda gwybodaeth fel canllawiau ar yr hyn y gellir ei wneud, ffynonellau cymorth ac arbenigedd, ffynonellau ariannu, canllawiau ar opsiynau sydd ar gael, sut i ddatblygu cynllun, ac unrhyw wybodaeth arall yn ôl yr angen.

Ydyn ni'n adnabod ein hystad?

Mae cydnabyddiaeth bod angen i ni adnabod ein hystad yn well, yn ganolog nid ydym yn gwybod llawer am y realiti ar lawr gwlad o fewn ein hachosion lleol. Y cynnig yw ein bod yn cynnal arolwg o botensial a bwriadau'r achosion unigol. Bydd hyn yn digwydd I gychwyn drwy holiadur a anfonir at bob eglwys yn gofyn cwestiynau fel, dymuniadau, uchelgeisiau a chynlluniau'r achos, y defnydd presennol a wneir o'r adeilad, cyfleoedd posibl i rannu neu uno (gyda'n

Beth yw ystyr y meini hyn i chwi?
What do these stones mean?
(Josua / Joshua 4: 6)

Cynhadledd ar y defnydd o adeiladau yn y dyfodol.
A conference on the future use of buildings.

2/4/2025
9.30 AM - 4 PM
Eglwys Gloddaeth Church, Llandudno
 Darperir cinio bwffe, te a coffi
 Lunch and refreshments provided

henwad ein hunain, neu yn eciwmenaid), adnoddau presennol, anghenion y gymuned leol, ac ati.

Newidiadau Datblygiadol Posibl

Er mwyn bod yn llwyddiannus bydd angen newidiadau datblygiadol sylweddol a phwysig eraill.

1. Bydd angen i ni benodi staff a/neu ymgynghorwyr allanol i ddatblygu portffolio manwl ar bob adeilad yn ein hystad ac o bosibl help swyddog datblygu.
2. Mae gennym lawer o dai, llawer ohonynt rydyn ni'n rhentu allan, yn anffodus mewn llawer o achosion mae gennym hanes gwael o reoli'r rhain yn effeithiol, yn gymdeithasol a hyd yn oed yn gyfreithiol. Mae potensial i ffurfio partneriaethau gyda chymdeithasau tai i leihau'r risg o gyhoeddusrwydd ac enw gwael i'r ymddiriedolwyr lleol a'r enwad.
3. Mae'r pris rydyn ni'n ei gael pan fyddwn yn gwerthu adeilad nad oes ei angen arnom mwyach, yn aml yn isel iawn, a gall arwain at niwed i'n henw da os ydynt wedyn yn dod yn gartrefi gwyliau neu Airbnb. Gallai llawer o'r rhain fod wedi cael eu datblygu ar gyfer tai cymdeithasol neu gael eu hailbwrpasu fel ffynhonnell incwm buddsoddi hirdymor, yn hytrach na gwerthu'r adeilad yn unig. Nid yw EBC yn ddatblygwr eiddo, ond gallem ffurfio partneriaeth gyda sefydliad datblygu eiddo moesegol a allai wneud hynny ar ein rhan.
4. Mae ein Llawlyfr Rheolau eisoes yn caniatáu rhai o'r datblygiadau hyn, ond bydd rhai newidiadau awgrymedig yn anochel yn gofyn am newidiadau i'n rheolau i gael gwared ar rwystrau posibl o ran symud ymlaen.

Gwneud iddo ddigwydd.

Disgwylir i'r Gweithgor ar Adeiladau gyfarfod ar 18 Medi pan fyddwn yn dechrau cynllunio sut i weithredu'r pethau yr ydym wedi'u hamlinellu yn yr adroddiad hwn. Bydd tasg o'r maint a'r pwysigrwydd hwn yn amlwg yn cymryd amser i'w chynllunio a'i gweithredu'n llawn, ond heriwyd pawb yn y Gymanfa (a'r rhai sy'n darllen yr erthygl hon) i beidio

ag aros nes bod y Gweithgor wedi gorffen popeth yn eu cylch gorchwyl, rydym i gyd yn cael ein hannog i ddechrau meddwl ac yn anad dim siarad a chynllunio am ddyfodol ein hadeiladau. Mae'r baich o reoli a chynnal ein hystad wedi bod y broblem nad yw neb yn ei henwi am lawer rhy hir.

Os ydym yn dechrau cael y sgysiau hynny nawr byddwch mewn lle llawer gwell pan fydd yr holiadur am eich adeiladau yn dechrau cyrraedd.

"WHAT DO THESE STONES MEAN?" Joshua 4:6-7

Yn y ffilm mae'r Parchg Gethin Russell-Jones yn cyfweld Parch Neil Kirkham am adnewyddu Eglwys Gloddaeth, Llandudno.

https://youtu.be/3gj-Bg_d1Wo

Steve Wynn

Adran Plant ac Ieuenctid

Hedd Morgan

Mae'n amser o newid i'r Adran Plant ac Ieuenctid wrth i'r Parch. Bryn Williams adael ei rôl fel cadeirydd. Mae wedi ein llywio yn gydwbyddol ac efengyl-ganolog ers 2013. Croesawn ei olynnydd, Elin Williamson, i'r rôl i'r dyfodol. Rydym hefyd yn diolch i Dduw am benodiad Elain Rees i Fangor a Felinheli, Robyn O'Connor i South-East Wales, ac mae Troy Wright nawr yn gweithio gyda Gloddaeth, Llandudno ac yn ehangu ei rôl i gefnogi Arloeswyr y Gogledd gyda'u gwaith ieuenctid. Mae Catrin Hampton yn dychwelyd o gyfnod mamolaeth, a thri myfyriwr newydd yn camu mewn i flwyddyn gap Coleg y Bala, Deborah Parry, Shaina Boyce a Sioned Roberts. Gwnaeth Tomos Gwynfor gyfnod o'r flwyddyn yno hefyd.

Cafwyd diwrnod tîm bendithiol yn Wrecsam ar ganol Mai 2025, gyda'r thema o 'gefnogaeth ysbrydol' yn edrych ar ble daw ein cymorth a chefnogaeth yn ein rôl. Roedd hefyd amser i glywed am waith y tîm ar draws y wlad, gyda chyfle yn ogystal i weddio dros ein gilydd.

Diolchwn i Nia Williams a Siwan Jones am drefnu'r diwrnod, ac roedd yn braf derbyn arweiniad ein cadeirydd newydd, Elin, wrth iddi ddechrau'r diwrnod mewn mawl a defosiwn. O ran gwaith cenhadol y tîm, amrywiol yw'r sefyllfa - gyda llawer yn adlewyrchu doniau'r gweithwyr, argaeledd

gwirfoddolwyr, awch yr eglwysi, a ffactorau eraill i wneud â chyd destun y gwaith. Mae'n braf cael adrodd fod gwaith ysgolion yn parhau i fod yn elfen flaengar, gan gynnwys gweithgareddau sydd yn deillio o'r perthnasau hynny, megis cyrsiau Pasg i ysgolion yng Ngholeg y Bala, gweithdai yn y capeli fel 'cracio'r Pasg' a 'lapio'r Nadolig', a sawl tîm Agor y Llyfr. Mae criwiau o Ysgolion Sul wedi ail-gydio, gyda niferoedd bach yn mynychu gan amlaf, a gwaith newydd hefyd yn ffynnu i geisio adeiladu cenhadaeth o onglau/oeddrannau gwahanol, gan gynnwys grwpiau newydd i fabis a'u gofalwyr, a grwpiau i ieuenctid archwilio eu ffydd yn ddyfnach.

Mae cyrsiau yn y Bala yn parhau i weld llaw'r Arglwydd yn eu bendithio, ac rydym yn llawenhau am hanesion o rai yn rhoi eu bywydau i Grist am y tro cyntaf, ac eraill yn ymateb i'r galwad o gamu allan mewn cenhadaeth yn eu bywydau eu hunain. Mae'r tîm Plant ac Ieuenctid eto am ddatgan eu diolchgarwch am waith y Coleg, sydd bob amser yn amser hynod fendithiol wrth iddynt gael treulio amser estynedig gyda'r plant a phobl ifanc o'r ardal leol.

Gweddïwn am arweiniad Duw eto i mewn i'r flwyddyn nesaf, ag y bydd Ef yn codi cenhedlaeth eto i'w garu a'i ddilyn.

Catrin Hampton

Apwyntiadau newydd Gorffennaf '24 – Mehefin '25

Morgan Bryn Williams, Hwylusydd Cenhadol Môn, Henaduriaeth Môn
Tim Healey, Gweithiwr Cenhadol Sir y Fflint, Henaduriaeth y Gogledd Ddwyrain

Elain Rees, Gweithiwr Plant, Ieuenctid a Theuluoedd Gofalaeth Bangor ar Cylch, Henaduriaeth Arfon

Thomas Williams, Gweithiwr Ymestyn allan Cenhadol Eglwys y Crwys Caerdydd, Henaduriaeth Morgannwg Llundain.

Marjorie Thomas, Arloeswr Cymunedol Llanymddyfri, Henaduriaeth Mid Wales Borders

Diwedd Tymor/ Ymddiswyddiadau/ Ymddeoliad Gorffennaf '24-Mehefin '25

Corey Hampton – Rhagfyr 2024

Y Parch. Watcyn James – Hydref 2024

Y Parch. Gerwyn Roberts – Medi 2024

Y Parch. Ian Sims – Mawrth 2026

Y Parch. Brian Huw Jones – Rhagfyr 2025

Pob rhodd. Pob gweithred. Pob gweddi – mae pob un ohonom yn gallu newid bywydau, gwneud gwahaniaeth a chynnal gobaith.

Eleni mae Cymorth Cristnogol yn dathlu 80 mlynedd ers ei sefydlu ar ôl yr Ail Ryfel Byd. Mae'r elusen wedi cynnig cymorth mewn argyfyngau ac yn helpu i ddatblygu cymunedau ledled y byd. Lanswyd Wythnos Cymorth Cristnogol yn y 1950au i godi arian, ac mae'n cefnogaeth barhaus wedi gwneud gwahaniaeth i gymunedau yn fyd-eang dros y blynyddoedd - ein ffydd ar waith. Diolch.

“Credwch chi fi, pan wnaethoch chi helpu'r person lleiaf pwysig sy'n perthyn i mi, gwnaethoch chi fy helpu i.”
Matthew 25:40.

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, mae Cymorth Cristnogol wedi gweithredu'n fyd-eang drwy:

- Ymateb yn Myanmar ar ôl y ddaeargryn.
- Cefnogi teuluoedd wedi eu dadleoli yn Ne Swdan gyda chymorth ariannol a bwyd.
- Darparu hyfforddiant a chefnogaeth i ferched yn Affghanistan i gynhyrchu sidan a saffrwn.

Y Parch. Anna Jane

Christian Aid's 80th anniversary

Our journey together began in 1945 when Christian Aid was founded at the end of the Second World War. For eight decades, we've been united in our fight against poverty and injustice - and with your continued support, we were able to reach 100 million people a year to sustain our response, to remember the work we've done together, and to reflect on how we should respond to the challenges we're still facing as a global family. We've always shared a global call to champion justice, equality, peace and love. Together, we've grown and evolved, living these values - even when the going got tough. We've never been more committed to our calling, and together we can count on you to stay the course with us.

80th anniversary resources

We'd love your church to commemorate all we've accomplished together across 80 years. To make this simple, we'll be publishing a range of resources in 2025, including:

- **Church engagement pack**
Discover engaging worship and event ideas for congregations and faith communities.
- **Anniversary prayer**
Call on our global family to channel the unstoppable power of hope through prayer.
- **Recommitment liturgy**
Reaffirm your faith community's commitment to fight poverty in partnership with our global neighbours.
- **Services of thanksgiving**
During 2025, we'll be holding a number of services to mark the formation of Christian Aid, including:
 - St Giles Cathedral, Edinburgh
Saturday 17 May, all welcome.
 - Westminster Abbey, London
Thursday 12 June, information coming soon.

Special events

A wide range of exciting events are being planned across the regions and nations. Look out for announcements throughout 2025, and remember to tell us about your own! Confirmed highlights include:

- **Changemakers Conference**
London, regional and online, Saturday 8 March, register to attend at www.christianaid.org.uk/conference
- **St David's Day Concert** Cyngord Dydd Dewi Dewi Llandaff Cathedral, Cardiff, Saturday 1 March 7.30-9.30pm, register to attend by emailing welcome@christianaid.org.uk
- **Photography exhibition: 80 years of Christian Aid**
Multiple venues, details to be confirmed. To find out more, visit www.christianaid.org.uk/80years
- **Launch of a new Justice Songbook**
November 2025.

Super supporters campaign

Are you turning 80 in 2025 too? Help us tell our story by telling yours. Contact Juliet Lunn: juliam@christianaid.org.uk Please share this invitation within your faith community.

Contact us

You can talk to us about all things 80th anniversary, including sharing your event plans, news and photos. England: hello@christianaid.org 020 7523 2485 Wales: wales@christianaid.org 029 2084 4446

Find out more

Get all the latest 80th anniversary news and announcements at: www.christianaid.org.uk/80years
Twitter: [christianaidgb](https://twitter.com/christianaidgb)
Facebook: [christianaidgb](https://facebook.com/christianaidgb)
Instagram: [christianaid](https://instagram.com/christianaid)

Cheryl Williams a Llinos Roberts

- Yn ystod Wythnos Cymorth Cristnogol, canolbwyntio ar gymunedau brodorol yn Guatamala sy'n wynebu effaith yr argyfwng hinsawdd.
- Cyd-sefyll gyda phartneriaid yn Gaza mewn amgylchiadau anodd. Mae'n partneriaid yn ymateb i anghenion bob dydd drwy ddod o hyd i fatresi, blancedi, a chefnogi pobl i dyfu bwyd rhwng y pebyll.

Ar draws y gwaith hwn i gyd, mae cydsefyll trwy weddïo, gweithredu a phob rhodd yn codi calon ac yn cynnal gobaith ein cymdogion byd-eang a'n partneriaid.

Yn ogystal â gweddïo a galw am heddwch parhaol a chyfiawn, gallwn annog Llywodraeth y DU i ystyried cyflwyno mesurau i drethu llygrwyr er mwyn cynyddu cyllid i gymunedau fedru addasu i'r argyfwng hinsawdd a chanslo dyledion anghyfiawn ac anghynaliadwy i wledydd incwm isel. Gallai canslo'r dyledion yma ryddhau biliynau o bunnoedd er mwyn cynnal rhaglenni lleol fel iechyd ac addysg.

Mae adlewyrchu ar y penblwydd arbenig hwn yn gyfle i ddathlu ein rhan ni yn hyn ac yn gyfle i ystyried sut y gallwn ni fel unigolion, eglwysi a Chymanfa ail-ymrwymo i gynnal y gobaith.

Eleni, mae EBC, Undeb yr Annibynwyr, a'r Eglwys yng Nghymru yn ymrwymo i gefnogi Ewyllys Da a lanswyd yn 2023. Mae traean o incwm gwirfoddol Cymorth Cristnogol yn deillio o roddion mewn ewyllysiau, sef £15 miliwn y flwyddyn ariannol ddiwethaf—ffordd ymarferol o roi ein ffydd ar waith.

Mae pob un ohonom yn gadael etifeddiaeth fydd yn para tu hwnt i'n presenoldeb uniongyrchol. Trwy eiriau, cefnogaeth a gweithredoedd gallwn gael effaith hir dymor—dyma nod Ewyllys Da: etifeddiaeth fydd ar ein holau, ymrwymiad i barhau i weithredu heddiw ar gyfer yfory.

Pob rhodd, boed mewn amlen, ar-lein neu mewn ewyllys; pob gweithred, boed trwy godi llais, arwyddo deiseb, neu gydsefyll; a phob gwynos a gweddi—mae gan bawb y gallu a'r ewyllys i newid bywydau, gwneud gwahaniaeth mawr a chynnal gobaith.

Cheryl Williams

CRYNODEB O BREGETH Y Parch. R O ROBERTS CYN Y CYMUN

Gethsemane
Marc 14:32-50

"Abba! Dad! Mae popeth yn bosib i ti. Cymer y cwpan chwerw yma oddi arna i".

Poenai Iesu'n fawr am beth oedd o'i flaen wrth fynd i'r groes. Ond er hynny, yfed y "cwpan" oedd y boen fwyaf. Golygai gymryd llid cyfiawn Duw am bechod a chael ei wahanu oddi wrth ei Dad. "Fy Nuw! Fy Nuw! Paham y'm gadewaist".

Mae Iesu bob amser yn effro i angen pobl am waredigaeth - yn gorfforol neu'n emosiynol. Gwelodd angen ysbrydol pobl am gymod â Duw. Cysgu oedd y disgyblion pan ddylent fod yn effro i angen Iesu a'u hangen hwy am ddiogelwch rhag y gelyn. Gall prysurdeb ein blino ni rhag rhoi blaenoriaeth i'r Arglwydd. Gall yr Eglwys fod yn brysur gyda'i threfniadau gan anghofio ein pobl a'n byd. "Cadwch yn effro, a gweddiwch."

Trwy ei aberth dangosodd Iesu ei gariad atom ni a'i gariad perffaith at ei Dad. Cyflawnodd y gyfraith a dygodd ni at Dduw. Doedd dim cariad yng nghanu bradwrus Judas. Gadawodd Judas ei hun heb oleuni na gobaith. Beth amdanom ni? Gwylwch rhag bod yn arwynebol ein hymateb i'r Arglwydd, rhag dymuno i Iesu ddilyn ein 'agenda' ni, "Gwneler dy ewyllys" fo'n gweddi.

Os brifwn rywun dyn ni'n garu, byddwn ninnau'n brifo hefyd. Cofiwch ddagrau edifeirwch Pedr a thrugaredd Iesu tuag ato "Wyt ti'n fy ngharu i yn fwy na'r rhain?" Gofynna hyn i ninnau hefyd.

Safodd Iesu gan lynu wrth gynllun ei Dad. Gorffennodd y gwaith fel bod ffordd at y Tad. Gadael Iesu yn llaw'r gelyn wnaeth yr "eglwys". Galwad i ymddiried yn Iesu a sefyll drwy ffydd ydy'r efengyl. Galwad i lefaru fel Pedr ar y Pentecost, yn effro i ystyr bywyd, marwolaeth ac atgyfodiad Iesu. Sefyll yn llawn cariad at yr Arglwydd, at ein gilydd a'n byd sydd eto heb brofi gras Duw.

Gweddiwn am fod yn eglwys effro, llawn cariad a dewrder i sefyll.

Gwrandewch ar y bregeth drwy'r linc isod
<https://youtu.be/ZKL9b8nvYyU>

ADDOLIAD A DEFOSIWN Y BORE

Oherwydd gwaeledd mam Nia Wyn Williams, nid oedd yn bosibl iddi arwain Addoliad a Defosiwn y Bore. Traddodwyd myfyrdodau Nia gan ei gŵr Bryn ar y bore Mawrth, a'i mab Morgan Bryn, bore dydd Mercher.

Gellir gwrandao ar y myfyrdodau drwy'r linciau isod:
Y Parch. W. Bryn Williams
<https://youtu.be/V1-tCP8-QvI>

Morgan Bryn Williams
<https://youtu.be/GsvERNCYyV8>

Y Gymdeithas Hanes

Byddi Gymdeithas yn cyhoeddi rhifyn pellach o'r *Cylchgrawn Hanes* yn yr hydref. Yn y rhifyn hwn ceir testun Darlith Hanes Y Parch. J. E. Wynne Davies a draddodwyd yng Nghymanfa Gyffredinol 2024 ar 'Y Genhadaeth Anghofiedig', sef hanes y cenhadon a fu'n gweithio yn Llydaw. Mae'r thema hon yn un a esgeuluswyd gennym, a gobeithio y bydd cael y ddarlith mewn print yn fodd i ennyn diddordeb newydd yn yr hanes.

Yng Nghymanfa Llandudno mwynhawyd darlith fywiog a chynhwysfawr gan Yr Athro Densil Morgan, yn trafod neges Emrys ap Iwan i'n dydd ni. Edrychwn ymlaen at groesawu Dr Gareth Evans-Jones o Brifysgol Bangor i draddodi'r ddarlith y flwyddyn nesaf.

Mae'r pwyllgor wedi dod i gytundeb â'r Llyfrgell Genedlaethol i ddigido'r *Cylchgrawn Hanes*, a gobeithiwn ei ddarparu i ymchwilyr ar wefan y Cyfundeb. Dechreuwyd cyhoeddi'r *Cylchgrawn Hanes* yn 1916, ac mae'n gloddfa o wybodaeth werthfawr am hanes Methodistiaeth yng Nghymru. Edrychwn ymlaen at wireddu'r datblygiad cyffrous hwn.

Gobeithiwn hefyd agor trafodaeth gyda'r cymdeithasau hanes enwadol eraill i archwilio'r posibilrwydd o greu un cylchgrawn i'r cymdeithasau i gyd, fel y gall pawb ohonom elwa ar yr ymchwil a wneir i bob agwedd ar hanes yr enwadau yng Nghymru.

Y Gymdeithas Hanes sy'n gyfrifol am yr arteffactau hanesyddol sy'n cael eu harddangos yng Ngholeg Trefeca, lle mae datblygiadau newydd cyffrous ar y gweill. Mae'r pethau sy'n cael eu harddangos yn tynnu sylw ymwelwyr o sawl gwlad, a gobeithiwn drafod ffyrdd o gyfoethogi'r arddangosfa trwy ddarparu mwy o wybodaeth cefndir.

Dr Rhidian Griffiths

Darlith y Gymdeithas Hanes

'Beth sydd gan Emrys ap Iwan i'w ddweud wrth yr unfed ganrif ar hugain'.

Y Parch. Dr Densil Morgan

Gwylwch y ddarlith ar:

<https://youtu.be/VAgqiaSrnXs>

EGLWYS BRESBYTERAIDD CYMRU

CYFARFOD GWEDDI CENEDLAETHOL, O'CH CARTREF, AR ZOOM

AM FWY O WYBODAETH:
Y PARC OWEN GRIFFITHS
OWEN.GRIFFITHS@EBCPCW.CYMRU
07811727540

NOS IAU CYNTAF Y MIS
7.00 YR HWYR I 8.00 YR HWYR

LINC ZOOM:
[HTTPS://US02WEB.ZOOM.US/J/86840505238?pwd=SHO6MHRB5MNBV2INJU5RARNQCISj.1](https://us02web.zoom.us/j/86840505238?pwd=SHO6MHRB5MNBV2INJU5RARNQCISj.1)
MEETING ID: 868 4050 5238
PASSCODE: 259186

Coleg y Bala

Yr ydym am atgoffa'r darllenydd mai amcan elusen Coleg y Bala yw sefydlu canolfan hyfforddi Gristnogol i blant a phobl ifanc. Yn hanesyddol, cyflawnwyd gwaith y Coleg gan Wasanaeth Plant ac Ieuenctid Eglwys Bresbyteraidd Cymru (EBC), gan gan adael yr elusen i ddarparu'r adnoddau angenrheidiol ar gyfer hyfforddi a chenhadu ymysg plant ac ieuenctid.

Adroddwyd i'r Gymanfa fod ymddiriedolwyr yr elusen wedi cychwyn trafodaeth gyda darpar bartner sydd â brwdfrydedd dros ddatblygu cenhadaeth y coleg i'r dyfodol.

Datgelodd archwiliad safle manwl o'r coleg raglen gwaith fydd angen sylw cyn neu yn sgil creu partneriaeth newydd yn y coleg. Bodlonwyd holl amodau'r Caniatâd Cynllunio Amodol i godi'r estyniadau i gapel y coleg, adeiladu cegin newydd, lloftydd ychwanegol dros y gegin ac ehangu'r ffreutur trwy ei estyn i'r gegin bresennol. Rhaid fydd ystyried a ellir cyllido'r estyniadau, ymhellach na dymchwel yr hen gwt beiciau wrth gegin y coleg, er mwyn 'cychwyn' ar y datblygiad i roi hirhoedledd mwy na 5 mlynedd i'r Caniatâd Cynllunio.

Mae'r sefyllfa ariannol yn parhau i fod yn weddol dda, diolch i nawdd EBC. Byddai sefyllfa ariannol CyB yn wael heb roddion gan unigolion a nawdd EBC.

Y Parch. Huw Powell-Davies

Mae cyfraniad y Myfyrwyr Blwyddyn Gap i'r gwaith yn y coleg yn parhau i fod yn fendith fawr. Y Myfyrwyr Blwyddyn Gap ar hyn o bryd yw Deborah Parry o Gaernarfon, Shaina Boyce o Bontypridd a Sioned Roberts o'r Bala. Aeth Twm Edwards o Lanuwchllyn i Siapan i genhadu ymysg pobl ifanc wedi tymor byr ar y cynllun Blwyddyn Gap.

Clywodd y Gymanfa y newyddion da o'r Coleg trwy y cyfweiliad gyda'r 3 Myfyriwr Blwyddyn Gap presennol, dan arweiniad Angharad Clwyd. Roedd gwranddo arnynt yn disgrifio eu cynnydd mewn ffydd yn wefreiddiol.

Hywel Davies

www.facebook.com/colegybala

Y Ddarlith Davies

'Fy nhaith mewn cenhadu a gweddio.'

Y Parch. Eleri Edwards

Bydd y ddarlith yn ymddangos ar Youtube ym mis Medi

Rhyngwladol

Mizoram

Ymwelodd Rebecca a Nan a Synod Mizoram a dathliadau'r Chwiorydd yn Mawplang, Meghalaya yn mis Rhagfyr. Bu'n gyfle iddynt hefyd wneud cysylltiad gyda grwp o Ffoaduriaid o Manipur oedd wedi eu dadleoli yn Aizawl Mizoram.

Yn sgil y daith cafodd Rebecca ei gwahodd i bregethu yn ei chynulleidfada adref yn Mission Veng ar nos Sul cyn dychwelyd adref. Cafodd ei llongyfarch gan flaenoriaid Mission Veng a rhoddwyd sel eu bendith ar ei hordeiniad gyda Eglwys Bresbyteraidd Cymru.

Ymwelodd ein Llywydd, Owain a Joseff Edwards a Lleuwen Steffan a Mizoram yn Mis Chwefror a Mawrth eleni. Rhoddwyd gwers rhithiol i ddysgu Cymraeg yn y Coleg Diwinyddol, bydd hyn yn cael ei sefydlu fel digwyddiad rheolaidd yn yr Hydref.

Cafodd Owain a Joseff gyfle i gyd-weithio gyda'r mudiad Ieuencid KTP yn ystod eu hymwelriad.

Yn dilyn y prosiect 'Emynau Coll y Werin' gan Lleuwen, ar ffraind a gawsom ni fel Enwad i gyfrannu at y prosiect bu i Lleuwen dreulio llawer o'i hamser gyda cerddorion Mizo yn gwrando a cyfansoddi ar y cyd. Cafodd gyfle i berfformio droeon, mewn Eglwysi, cartrefi, Ysbyty ac yn nathliadau'r KTP a'r Chwiorydd. Gwnaeth gysylltiad cadarn gyda'r gwaith Adfer ar K Ward yn ysbyty Durtlang hefyd. Mae sesiynau rhithiol wedi cychwyn ar y cyd gyda Cynnal yn dilyn ei hymwelriad.

Cynrychiolwyr o Mizoram

Apêl Manipur

Mae Apêl gweddi Manipur yn parhau yn wythnosol drwy gyfrwng zoom ar fore Gwener 9.15 o'r gloch y bore.

Rydym yn llongyfarch pawb ar eu hymdrechion i gasglu arian ar gyfer yr apel, gobeithiwn roi diweddariad intrim yn y Gymanfa eleni. Bydd yr Apel yn dod i ben diwedd 2025, dymunwn yn dda i bawb ar eu hymdrfechion yn ystod y misoedd sy'n weddill. Rydym eisioes wedi cael ein

cyflwyno i rai o wynebau'r Apel, Robert a Kimteii. Yn dilyn ymweliad Rebecca a Nan i wersyll i ffoaduriaid yn Aizawl, cawsom hefyd gyfe i groesawu Dr Shokhothang l'n plith yn mis Mai, ac yn arbennig yng Nghymdeithasfa'r Gogledd, ac yn nathliad 'Celebration of Mission' yng Nghroesoswallt.

Japan

Ymunodd Richard Brunt a Miriam Watling gyda cenhadaeth yr EPJM (English Presbytery Japan Mission) yn Japan yn mis Tachwedd '24. Ymwelodd y tim a sawl prosiect cenhadol gwahanol yn annog ac yn cynorthwyo rhai o arweinwyr Cristogol Japan. Bu'n ffraind cael cyd-weithio gyda arweinwyr Singapore, ac yn arbennig gyda Charles a Molly Chua. Nodwyd pa mor anodd yw tystio i'r Efengyl yn Japan, a pa mor bwysig oedd cyd-sefyll gyda arweinwyr Cristnogol yno.

Taiwan

Ymunodd Richard Brunt a Cymanfa Gyffredinol PCT yn mis Ebrill.

Myanmar

Mae'r sefyllfa wleidyddol yn parhau yn fregus. Mae Mizoram yn parhau i dderbyn ffoaduriaid o Myanmar i Ogledd y

Cynrychiolwyr o Taiwan

dalaith yn bennaf. Mae CWM erbyn hyn wedi camu i mewn i weinyddu Ysbyty Agape, sef yr ysbyty a weinyddir fel rheol gan yr Eglwys, sydd wedi ei lleoli yn Kalay yn Nwyrain y wlad. Mae meddygon o Korea a Japan yn benodol yn helpu gyda gweinyddiad a hyfforddiant pellach angenrheidiol yr ysbyty. Mae mwy na pedair blynedd erbyn hyn ers l'r coup milwrol ddymchwel y llywodraeth ddemocrataidd a etholwyd gan y bobl. Mae'r sefyllfa wleidyddol wedi arwain at argyfwng hawliau dynol difrifol, gyda miloedd wedi'u lladd neu eu harestio. Mae'r sefyllfa economaidd yn parhau i ddirywio yn ddyddiol. O fewn teulu CWM rydym yn parhau fel Eglwys i gondemnio'r hyn sydd yn digwydd yno.

ADRODDIAD PENNAETH PROSIECTAU A CHYFATHREBU

Roeddwn yn gwranddo ar raglen Aled Hughes ar Radio Cymru'n ddiweddar, yn trafod pen-blwydd Y Galeri, Caernarfon yn ugain mlwydd oed. Wrth drafod graffiti 'Cofiwch Dryweryn,' dywedodd Aled, "Ew, ma na rym mewn celf!"

Onid yw Duw yn hoff o gelfyddyd? Onid yr Arglwydd yw creawdwr celfyddyd? Darllenwn yn Ecsodus 31:1-5:

"Dywedodd yr ARGLWYDD wrth Moses, "Edrych, yr wyf wedi dewis Besalel fab Uri, fab Hur, o lwyth Jwda, a'i lenwi ag ysbyrd Duw, â doethineb a deall, â gwybodaeth a phob rhyw ddawn, er mwyn iddo ddyfeisio patrymau cywrair i'w gweithio mewn aur, arian a phres, a thorri meini i'w gosod, a churfio pren, a gwneud pob cywreiniwaith."

Er mwyn dwyn clod Iddo'i hun, rhoddodd Duw'r ddawn i Besalel i greu celfyddyd yn y Tabernacl.

Wyddoch chi fod 65% o'r boblogaeth yn ddysgwyr gweledol? Fodd bynnag, prin iawn yw ein cyflwyniad ni o'r Efengyl drwy lun neu stori. Dyma ddywed Mathew 13:34:

"Roedd Iesu'n dweud popeth wrth y dyrfa drwy adrodd straeon; doedd e'n dweud dim heb ddefnyddio stori fel darlun."

Mae'r gwirionedd a gyfathrebir yn weledol, llawer mwy pwerus na'r gwirionedd a gyfathrebir ar lafar yn unig!

PROSIECTAU

Roedd yr 'Arddangosfa Gelf Gymunedol' yn brosiect ar y cyd, rhwng Lois Adams, artist cymunedol o Gaerdydd, Gofalaeth Pwllheli a Chapel Tudweiliog.

Gwahoddwyd artistiaid o bob cefndir a gallu i gyflwyno gwaith ar y thema, 'Yn y dechreuad'. Ymwelodd Lois â phedair ysgol leol gan arwain gweithdai celf. Roedd ffrwyth eu llafur yn rhan amlwg o'r arddangosfa. Daeth tua 500 o bobl a phlant drwy ddrws Capel y Drindod yn ystod yr wythnos.

Dyma ffordd ardderchog o greu perthynas gyda phobl sydd ym myd celfyddyd.

FFILMIAU

Steven Spielberg y cynhyrchydd ffilm enwog a ddywedodd: *"The older I get, the more I look at movies as a moving miracle. Audiences are harder to please if you're just giving them special effects... but they're easy to please if it's a good story."*

Fy ngweledigaeth a'm gweddi wrth gyflwyno ffilm, yw'r gobaith ei fod yn stori dda a'n fendithiol i'r gwylwr, yn ogystal â bod yn ddefnyddiol i'r eglwys. Erbyn hyn mae tua 700 o ffilmiau ar Youtube EBC!

Hoffwn ddiolch i'r Parch. Gethin Russell-Jones a Rhian Melhuish am ei gwaith ardderchog a'i heffeithiolrwydd.

PWYLLGOR CELFYDDYD?

Cynigiais yn y Gymanfa bod yr enwad yn sefydlu Pwyllgor Celfyddyd i wyntyllu celfyddyd a Christnogaeth? Bydd yn cael ei drafod yn yr Adran Gyhoeddi nesaf.

Y Parch. Gwyn Rhydderch

Adran Ymgeiswyr a Hyfforddiant

Trist iawn fis Gorffennaf y llynedd fu colli Mr Idris Hughes a wasanaethodd fel trysorydd yr Adran ers ei sefydlu, a chydymdeimlwn yn ddwys iawn â'i deulu yn eu profedigaeth. Diolch i Mr Cliff Williams am ei barodrwydd i'w olynu fel trysorydd. Dymunwn yn dda hefyd i Miss Glynis Owen, un o ymddiriedolwyr yr Adran, ar gychwyn ei thymor fel Llywydd y Gymanfa Gyffredinol.

Yn wyneb y datblygiadau diweddaraf ynghylch Coleg y Bala bu i'r Adran ystyried anghenion hyfforddiant i'r dyfodol. Pwysleisiwyd yr angen am hyfforddiant ffurfiannol ac y dylid mireinio gweledigaeth yr Adran ynghylch pwy sydd angen hyfforddiant ac i ba ddiben. Awgrymwyd y dylai'r hyfforddiant gryfhau ymdeimlad o hunaniaeth gyfundebol ac aelodaeth o EBC. Daethpwyd i'r casgliad fod hyn yn hawlio gweledigaeth eglur, maes llafur o hyfforddiant priodol, ymrwymiad ariannol sylweddol, gofal bugeiliol addas a hyfforddwyr cymwys. Sefydlwyd is-bwyllgor dan gadeiryddiaeth yr Athro Eryl Wyn Davies i ystyried y ffordd ymlaen.

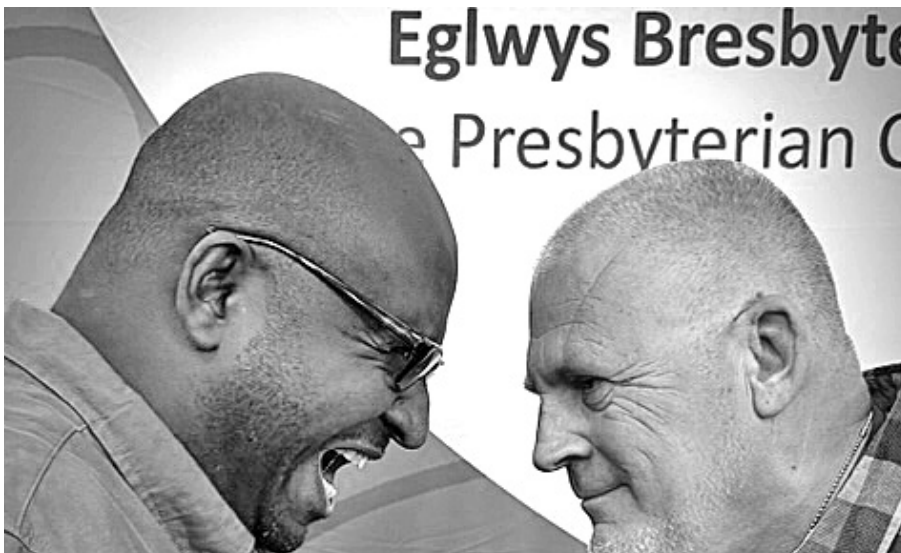
Mynegwyd gwerthfawrogiad o waith Coleg y Bedyddwyr, Caerdydd yn darparu hyfforddiant ar gyfer rhai o'n myfyrwyr, ond mynegwyd siom fod Prifysgol Caerdydd

yn gosod y Coleg mewn sefyllfa mor ansicr gyda'r bwriad i ddirwyn dysgu diwinyddiaeth i ben yn y Brifysgol.

Wrth drafod y ceisiadau a ddaeth i law am grantiau eleni penderfynwyd y dylid adolygu'r holl grantiau a gaiff eu dyfarnu gan yr Adran gan edrych yn fanwl ar yr hyn a gaiff ei gyflawni drwyddynt. Cafwyd trafodaeth ar y modd o sicrhau darpariaeth dysgu Cymraeg yn y gweithle, a chafwyd trafodaeth hefyd ar y modd o dderbyn ymgeiswyr a sut y dylai rhagolygon ynghylch anghenion yr eglwysi a'r tebygrwydd o dderbyn galwad fwydo i mewn i hynny. Penderfynwyd fod sicrhau asesiad dyslecsia priodol yn ôl y gofyn yn dod yn rhan o bolisi'r Adran.

Y Parch. Elwyn Richards

Bownsars y Gymanfa

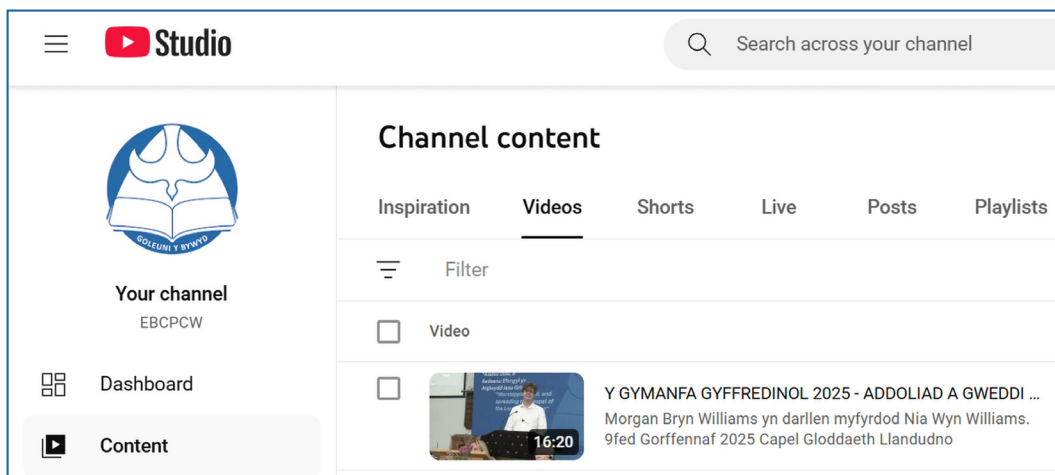

Trysorydd newydd y Gymanfa Gyffredinol

Y Parch. Paul Morgan

Youtube EBC

https://www.youtube.com/results?search_query=ebcpcw

Beth oedd eu sgwrs tybed?

Yr Adran Gyhoeddi

Bob bore Mercher, yn ddi-ffael, bydd rhifyn newydd o *Cenn@d* yn cael ei gyhoeddi a'i ddosbarthu'n ddigidol. Diolch yn fawr i'r tîm sy'n cydweithio i sicrhau hynny, yn arbennig y Parchedigion Huw Powell-Davies ac Aled Davies, y golygyddion diwyd, yn ogystal â'r colofnwyr rheolaidd, y dylunydd, adolygwyr, pawb sy'n anfon newyddion neu adroddiadau am weithgaredd lleol, a staff y Swyddfa sy'n ei ddosbarthu. Mae ar gael i'w ddarllen, yn rhad ac am ddim: <https://www.cennad.cymru/>

The Treasury yw misolyn Saesneg yr enwad, a'r Parch. Jonathan Hodgins sy'n gyfrifol am gasglu'r deunydd ynghyd, ei olygu a'i ddylunio, ac mae hefyd yn cyfrannu erthyglau i'r cyhoeddiad. A'r canlyniad yw papur bywiog, amrywiol a lliwgar, sy'n rhoi sylw i faterion crefyddol y dydd, adroddiadau am ddigwyddiadau, a newyddion o'r eglwysi. I ddarllen copi digidol, ewch i: <https://www.ebcpcw.cymru/en/treasury/>

Eglwys Bresbyteraidd Cymru sydd hefyd yn gyfrifol am gyhoeddi'r *Traethodydd*, ein cylchgrawn hynaf yn Gymraeg. Cafodd ei sefydlu yn 1845 a'i brif nod yw cynnig ymdriniaethau ar amrywiol bynciau sy'n ymwneud â 'diwylliant', a deall y gair hwnnw mewn ystyr eang. Eleni eto, llwyddodd y cylchgrawn i fod yn gyfoes a safonol yn ei drafodaethau ar lenyddiaeth, crefydd a'r celfyddydau, dan olygyddiaeth gampus yr Athro D. Densil Morgan. Am ragor o fanylion, ewch i'r wefan: <https://www.ytraethodydd.cymru/2025/06/26/y-traethodydd-gorffennaf-2025/>

Rydyn ni hefyd yn parhau i gefnogi'r cylchgrawn deufisol *Cristion*, gyda'r Parch. Ddr Elwyn Richards yn gweithredu fel Cadeirydd y Bwrdd Cyhoeddi. Pleser yw croesawu'r tîm golygyddol newydd – Heulwen Evans, Eurfyl Lewis a Sian Elin Thomas – a'u llongyfarch ar gynhyrchu rhifynnau diddorol a pherthnasol.

Yn ôl y Llawlyfr Trefn a Rheolau, nod yr Adran Gyhoeddi ydy: 'sicrhau cyfathrebu effeithiol ym mhob rhan o'r Cyfundeb a hyrwyddo cyhoeddusrwydd a chysylltiadau â'r cyhoedd'. A chredaf ein bod wedi gwneud cyfraniad gwerthfawr tuag at hynny yn ystod y flwyddyn.

Wrth i'm tymor innau fel Cadeirydd yr Adran ddirwyn i ben, hoffwn ddiolch i bawb am eu cefnogaeth hael – mae wedi bod yn fraint ac yn bleser bod yn rhan o'r gweithgarwch pwysig hwn. A phob dymuniad da i'm holynydd, y Parchedig Jonathan Hodgins, wrth iddo yntau gamu i Gadair yr Adran.

Marian Beech Hughes

Llywydd Etholedig Y Gymanfa Gyffredinol 2027-2029

Y Parch. W. Bryn Williams

TREFECA

Roedd yn bleser ac yn ffrind adrodd i Gymanfa 2025 am y bendithion niferus rydyn ni wedi'u profi yn Nhrefeca ers y cyfarfod diwethaf, a rhannu rhai o'n gobeithion ar gyfer y dyfodol. Rydym yn diolch o galon i'r Arglwydd am ei ddarpariaeth ffyddlon, ac am yr ewyllys da, gweddïau, a chefnogaeth ymarferol rydym wedi'i dderbyn gan gymaint ar draws y Cyfundeb yn ystod y blynnyddoedd diwethaf.

Wrth i mi sefyll gerbron y Gymanfa, cefais fy nharo gan faint o'r gwynebau oedd yn perthyn i bobl a oedd wedi ymweld â Trefeca yn ystod y misoedd diwethaf. Roedd eu presenoldeb yn atgof gwladwy o'r gefnogaeth gynyddol rydyn ni wedi'i dderbyn - trwy ymweliadau, anogaeth ar lafar, ac yn anad dim, gweddi. Mae'r mynegiant hyn o ofal yn cadarnhau'r lle arbennig sydd gan Trefeca yng nghalonau llawer.

Daeth un foment arbennig o deimladwy yn ystod sgwrs fer gyda'r Parchedig Eleri Edwards (Madagascar), a fu'n byw yn Trefeca am gyfnod. Siaradodd yn fyw am yr effaith bersonol ddofn a gafodd y lle arni a phwysleisiodd bwysigrwydd Trefeca i barhau i fod yn dŷ gweddi ar gyfer y dyfodol.

Dros y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi croesawu mwy na 1,500 o ymwelwyr. Mae llawer wedi ymuno â ni mewn gweddi yn Ystafell yr Iarlles Huntingdon, yn amlwg wedi'u cyffroi wrth feddwl bod Howell Harris a'i westeion nodedig yn debygol o fod wedi gweddïo yn yr union ofod hwnnw. Mae'r eiliadau hyn o gysylltiad - ddoe a heddiw - yn parhau i lunio awyrgylch ysbrydol Trefeca.

Yn y Gymanfa, fe wnaethom dynnu sylw at gynnig lletygarwch Cristnogol hael i bawb sy'n dod, p'un a ydynt yn perthyn i gymuned eglwysig ai peidio. Dim ond trwy ymroddiad ein staff gweithgar a chefnogaeth ddiwyro ein hymddiriedolwyr y mae hyn wedi bod yn bosibl. Y canlyniad yw bod pobl yn gadael Trefeca yn teimlo'n wedi'u dyrchafu'n ysbrydol ac wedi eu hadfywio'n gorfforol.

Rydym hefyd yn cydnabod bod llawer o waith ar ôl. Mae ein cynlluniau cadwraeth ac adfer yn mynd rhagddo'n dda, ac rydym eisoes yn dechrau paratoi ar gyfer 275 mlynedd ers sefydlu Teulu Trefeca yn 2027. Rydym yn gobeithio partneru

â'r Gymdeithas Hanes a'r Llyfrgell Genedlaethol i ddathlu ac arddangos ein hanes cyfoethog ac amrywiol.

Mae yna deimlad cynyddol bod stori Trefeca yn arbennig o berthnasol i'r Cyfundeb ar hyn o bryd. Trwy ras Duw, gweddïwny bydd yn parhau i ddefnyddio'r lle hwn i fendithio cenedlaethau'r presennol a'r dyfodol. Yn iaith busnes, mae pobl yn siarad am "bwyntiau gwerthu unigryw" - ac mae unigrywiaeth Trefeca yn amlwg i'w weld. Ychydig o leoedd yn ein gwlad all hawlio treftadaeth ysbrydol mor gyfoethog a pharhaus.

Er ein bod ni'n cloddio cryfder o'r gorffennol, rydym hefyd yn edrych ymlaen. Ffocws allweddol ar gyfer y flwyddyn i ddod fydd datblygu rhaglen o enciliadau a gweithgareddau i gefnogi bywyd ysbrydol y Cyfundeb a'r Eglwys ehangach ac annog unigolion ac eglwysi yn eu cerddeddiad gyda'r Arglwydd.

Ar ran pawb yn Trefeca, diolch unwaith eto am y ffyrdd niferus rydych chi'n ysgafnhau ein llwyth - trwy weddïo, ymweliadau, a chymorth ariannol unigol. Parhewch i gynnal ni wrth i ni geisio gweinidogaethu i'r llawer. Fel yr ysgrifennodd yr Apostol Paul yn Philipiaid 1:5, rydym yn wirioneddol ddiolchgar am eich partneriaeth yn yr Efengyl.

Y Parch. Wayne Adams

<https://www.trefeca.org/cy>

Adran Eglwys a Chymdeithas

Diolchwn ar ran yr Adran Eglwys a Chymdeithas unwaith eto am flwyddyn o waith ar ran y Cyfundeb, gan ddiolch i'n holl aelodau. Rydym wedi bod ac yn parhau i weithio ar y pynciau canlynol:

Diolchwn am waith ein swyddog materion gwledig Dorothy Williams, sydd wedi bod yn barod i fonitro datblygiad polisïau amaethyddol sy'n effeithio ar Gymru a gohebu gyda'n gwleidyddion ar hyn. Diolchwn hefyd fod Patrick Thomas, un o weithwyr ac aelodau'r Cyfundeb, wedi cytuno i gynorthwyo'r Adran pan fo'r galw ar faterion Anghenion Dysgu Ychwanegol. Gwyddwn fod diddordeb yn y maes hwn yn y Cyfundeb, ac fe hyderwn y bydd hyn yn ychwanegiad gwerthfawr i ddiddordeb a gweithgarwch yn y Cyfundeb ym maes addysg.

Fe wnaethom dynnu sylw at ein hymateb i heriadau cynyddol cael mynediad i fanciau yng Nghymru, sydd wedi ennyn ymholiad gan Bwyllgor Materion Cymreig San Steffan. Bwriadwn barhau i geisio pwyso arnynt i ryddhau adroddiad cyflawn ar eu hymholiad, neu ei gyfodi, gan ei fod yn effeithio ar weithgarwch eglwysi, ac hefyd yn cynyddu risg o begynnu yn y gymdeithas ar y defnydd o arian.

Rydym yn ymwybodol o broblem cynyddol treisgarwch yn y gymdeithas ger neu yn ymwneud ag ysgolion, ond hefyd o bosib eglwysi. Daw hyn yn sgîl ein hymateb i'r ymosodiad

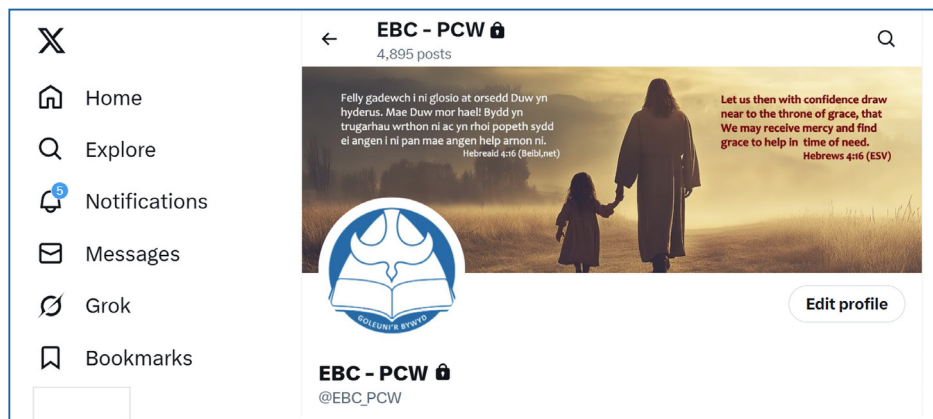

yn Ysgol Dyffryn Aman llynedd. Rydym yn ymwybodol fod gwaith gweinidogaethol o ryw fath eisoes yn cael ei wneud ar lawr gwlad mewn nifer o fannau yng ngwledydd Prydain, felly chwilio rydym i weld sut fyddai gwaith polisi/eglwys a chymdeithas yn ymwneud â'r heriadau mewn modd addas.

Tynnodd ein swyddog sylw at hynt y mesur ar gyfreithloni 'cymorth i farw' (hunanladdiad â chymorth) yn San Steffan. Erbyn hyn, yn drist iawn, fe basiodd drwy Dŷ'r Cyffredin, Esboniodd ein swyddog yr angen dirfawr i barhau i'w wrthwynebu wrth iddo fynd drwy Dŷ'r Arglwydd o fis Medi ymlaen, a'r effaith eang fyddai ganddo pe bai'n dod yn ddeddf, ar y mwyaf bregus yn y gymdeithas ac yn ein heglwysi.

Dr Carys Moseley

X EBC

https://x.com/EBC_PCW

Mae cydnabyddiaeth gynyddol ar draws cymdeithas, o bwysigrwydd diogelu yn ogystal â'r goblygiadau o beidio â'i wneud yn iawn! Mae gan yr eglwys fandad Beiblaidd i ofalu, amddiffyn, gwrandao a bod yn lle diogel i bawb. Mae ein gweithdrefnau diogelu yno i wneud yn siŵr ein bod yn gwneud hyn mewn ffordd sy'n ddiogel i bawb.

Cadarnhaodd archwiliad diogelu yn 2024 fod y [Llawlyfr Diogelu Grwpiau Bregus](#) yn addas i'r diben, gan gydnabod gwelliannau diweddar megis y cod ymddygiad a'r rhestr wirio yr eglwys fwy diogel. Fodd bynnag, tynnodd yr archwiliad hefyd sylw at fwch rhwng rhai disgwyliadau a amlinellir yn y polisi a'r realiti mewn eglwysi lleol. Dyma un rheswm pam mae EBC yn gofyn i bob eglwys benodi cydlynnydd diogelu i weithio i wireddu'r polisi diogelu yn lleol.

Mae'r Panel yn darparu hyfforddiant diogelu i gydlynwyr, gwirfoddolwyr (lefel 1) a gweinidogion (lefel 2) er mwyn rannu gwybodaeth diogelu allweddol. Rydym yn sicrhau bod gan y rhai sy'n gweithio gydag oedolion bregus a phlant ddealltwriaeth o ddiogelu ac yn gwybod bod help a chefnogaeth ar gael bob amser. Nododd un cydlynnydd bod cwrs ddiweddar wedi "tawelu fy meddwl ac wedi tynnu'r pryder i ffwrdd." O ystyried hyn, mae'r galw am hyfforddiant chydlynwyr ar lefel un yn siomedig. Rydym yn disgwyl i wirfoddolwyr fynychu sesiwn lefel 1, (2 awr), bob 4 blynedd. Er nad yw'n ymrwymiad amser mawr, mae'n gallu gwneud gwahaniaeth enfawr, yn enwedig wrth wynebu pryderon diogelu. Gellir archebu'r holl hyfforddiant trwy ein gwefan ac mae'r cyrsiau yn cael ei gyflwyno'n yn bennaf dros Zoom sy'n hwylus iawn <https://panel.cymru/cy/hyfforddiant>

Mae gwiriadau DBS bob amser yn rhan sylweddol o'n gwaith a 2024 oedd ein blwyddyn brysraf ers 2017. Mae hyn yn dangos bod llawer o waith gyda phlant ac oedolion bregus yn digwydd yn ein heglwysi o hyd. Ochr yn ochr â'r ffurflen DBS bapur, rydym erbyn hyn yn cynnig opsiwn digidol.

DIOGELU

yn yr Eglwys hon

...rydym o ddifrif

Os oes gennych bryderon am blentyn neu oedolyn bregus neu angen cymorth, cyngor neu wybodaeth :

Panel Diogelu Cydenwadol
Interdenominational Safeguarding Panel

01745 817584 / 07957 510346

tu allan i oriau swyddfa (ac ar benwythnosau)
galwch llinell gymorth thirtyone:eight

0303 003 1111

thirtyone: eight
Creatno safer places. Together.

MEWN ARGYFWNG : GALWCH 999

Ewch i wefan y Panel am fwy o wybodaeth neu defnyddiwch y cod QR i adrodd am bryder
<https://panel.cymru>

ein CYDLYNYDD DIOGELU lleol yw:

Rydym yn delio â mwy o achosion bob blwyddyn ac yn pwysleisio'r angen i gyflwyno pryderon lefel isel yn ogystal â materion mwy difrifol fel y gallwn gynnig cymorth yn gynnar. Er mwyn sicrhau bod cefnogaeth ar gael bob amser, rydym wedi partneru â Thirtyone:eight, elusen diogelu Gristnogol, i ddarparu gwasanaeth y tu allan i oriau. Rydym yn eich annog i beidio byth oedi cyn codi'r ffôn i ofyn am gyngor. Oriau swyddfa 07957 510346 / Y tu allan i oriau 0303 003 1111. Mae manylion ar ein [poster](#) diweddaraf hefyd yn cynnwys y neges bod yr eglwys hon yn cymryd diogelu o ddifrif.

Diolch am eich ymrwymiad i wneud ein heglwysi yn llefydd mwy diogel i bawb. Rhowch wybod i ni sut y gallwn eich helpu.

Julie Edwards

Actorion newydd ail ffilmio 'The Good, the Bad and the Ugly.' Cewch chi ddyfalu pwy di pwy!

Adran Adnoddau

Mae'n anochel yn ôl ei natur nad yw adroddiad yr Adran Adnoddau yn mynd i fod yn un sy'n codi rhyw hwyl anghyffredin, mae'n mynd i fod yn llawn o benderfyniadau, gwybodaeth a chyhoeddiadau 'busnes' PCW. Ond maen nhw'n bwysig. Pa mor aml ydych chi wedi clywed rhywun yn dweud am ryw newid, 'pryd ddigwyddodd hynny, does neb wedi dweud wrthyf'. Felly dyma rai o agweddau allweddol yr adroddiadau, rhai ar gyfer gwybodaeth, rhai yn benderfyniadau a gymerwyd, ond mae pob un yn bwysig.

Cydnabyddiaeth a Chyflogau 2026.

Cytunwyd y byddai'r holl gyflogau a chydnabyddiaeth i staff, gweithwyr a gweinidogion yn codi 3% o 1 Ionawr 2026 ymlaen. Mae tabl sy'n dangos beth fyddai effaith hyn ar gyfer yr holl bwyntiau graddfa gyflog ar gael.

Cyfraniad Cenhadaeth a Gweinidogaeth 2026.

Mae'n amlwg y bydd y penderfyniad i ddyfarnu cynnydd o 3% i'r holl staff yn effeithio ar y cyfraniad a delir gan yr aelodaeth i ariannu ein Gweinidogaeth a'n Cenhadaeth (y cyfeirir ato yn aml yn syml fel y 'Cyfraniad Cyfundebol'), ond nid dyna'r unig ffactor a all effeithio ar y cyfraniad. Bydd y 'lluosydd' hefyd yn cael effaith. Y lluosydd yw'r ganran o gyfanswm cost y Weinidogaeth a Chenhadaeth yr ydym yn disgwyl i'r cyfraniad sylweddoli. Y penderfyniad oedd cynnal lluosydd o 72.5%, mae hyn yn golygu, os bydd pob aelod yn talu eu cyfraniad yn 2026, bydd y swm a godir yn talu 72.5% o'r gost o ddarparu Gweinidogaeth a Chenhadaeth. Mae'r 27.5% sy'n weddill yn cael ei godi o ffynonellau eraill, yn bennaf drwy werthu adeiladau. Gyda chynnydd cyflog o 3% a lluosydd o 72.5%, **dangosir y cyfraniad y cytunwyd arno ar gyfer 2026 yma.**

	Cymdeithasfa'r De a'r Gogledd	Cymdeithasfa'r Dwyrain
Gweinidogaeth Llawn/Rhan Amser	£209 yr aelod	£289 yr aelod
Di-fugail	£137 yr aelod	£251 yr aelod
Enwad arall	£72 yr aelod	£99 yr aelod

Grant Coleg y Bala

Cytunwyd y byddai'r grant blynyddol i Goleg y Bala yn cynyddu £3,000 ar gyfer 2026.

Cyfraniadau Eciwmenaidd ar gyfer 2026

Mae'r PCW yn talu tanysgrifiadau / tâl aelodaeth blynyddol i amrywiaeth o wahanol sefydliadau eciwmenaidd; Yn 2025 roedd cyfanswm rhain yn £101,820. Cytunwyd i barhau â'r taliadau hyn ond gyda'r rhybudd y bydd yr Adran Gweinidogaethau yn adolygu manteision a gwerth aelodaeth y sefydliadau hyn dros y flwyddyn nesaf.

Oed y ddyled

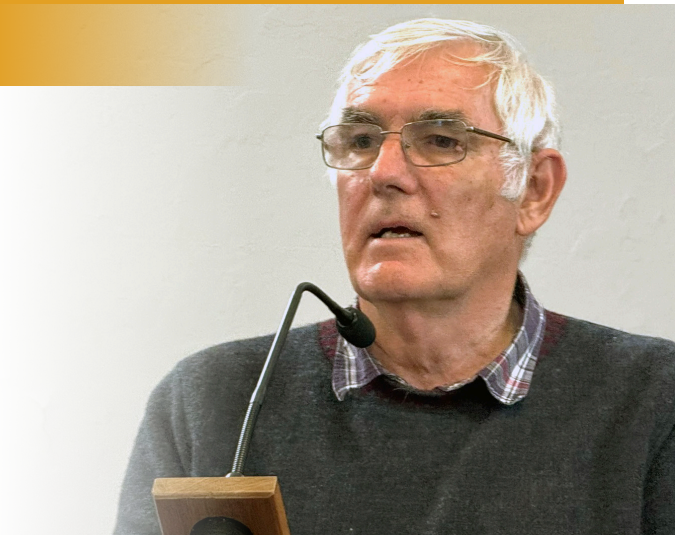
Dyma swm y cyfraniad Gweinidogaeth a Chenhadaeth sydd heb ei dalu ar ddiwedd pob blwyddyn. Roedd y ddyled ar 31/12/2024 dros £600,000, y ffigur uchaf erioed ar ddiwedd y flwyddyn, cynnydd o 25% ar y ffigur diwedd blwyddyn ar gyfer 2023. Dim ond un o'r 14 Henaduriaeth oedd heb ddyled diwedd blwyddyn. Mae'r cyfraniadau heb eu talu yn effeithio ar y llif arian ac yn cynyddu'r diffyg ariannol yn sylweddol.

Ystadegau

Yn 2024, cwblhaodd 66% o gynulleidfaoedd y ffurflen ystadegol flynyddol ar-lein, 23% ar bapur ac ni ddychwelwyd 11%. Mae cyfran y data coll yn cynyddu bob blwyddyn sy'n gwneud cynllunio yn anodd iawn.

Mae'r ystadegau yn dangos bod aelodaeth bresennol yn 12,470; Mae aelodaeth wedi gostwng 63% mewn 20 mlynedd. Ers y pandemig, y gostyngiad blynyddol cyfartalog mewn aelodaeth yw 8%.

Mae'r ystadegau ariannol ar gyfer 2023 yn dangos bod cynulleidfaoedd lleol wedi gwario 64% ar gynnal adeiladau a dim ond 36% ar weinidogaeth. Mae'r ffurflenni ariannol hefyd yn dangos bod £13 miliwn o arian eglwysi lleol wedi'i gadw mewn cyfrifon cyfredol a chyfrifon adnau. Yn ogystal â hyn, mae'r ystadegau'n dangos bod cynulleidfaoedd lleol gyda'i gilydd yn dal £23 miliwn mewn buddsoddiadau. Mae'r Adran Adnoddau yn atgoffa pob cynulleidfa bod Cyfrif Adnau'r Bwrdd Eiddo yn talu llog gwell na'r rhan fwyaf o gyfrifon cyfredol a gellir ei gyrchu fel a phan fo'n angenrheidiol yn wahanol i lawer o gyfrifon adnau.

Steve Wynn

Adroddiad Tai Capel

Adroddwyd i'r Gymanfa Gyffredinol nad oedd 59 o'r 259 o dai capel sy'n eiddo i'r enwad, yn cydymffurfio â'r safonau gofynnol cyfreithiol ar gyfer effeithlonrwydd ynni. Mae hyn yn golygu bod yr ymddiriedolwyr sy'n gyfrifol am y tai hynny yn agored i erlyniad gan yr awdurdod lleol lle mae'r tai hyn wedi'u lleoli.

Mynwentydd

Mae cronfa ddata o'n holl fynwentydd yn cael ei chreu ar hyn o bryd, unwaith y bydd hyn wedi'i gwblhau bydd holiaduron yn cael eu hanfon yn eu tro i'r holl gapeli a Henaduriaethau sy'n gyfrifol am fynwentydd.

Yn ogystal, cyhoeddwyd bod Comisiwn y Gyfraith yn cynnal ymgynghoriad ar gladdu, amlosgi ac arferion angladdol newydd. Paratodd Cytûn ymateb ynglŷn â materion sy'n gyffredin i bob eglwys yng Nghymru.

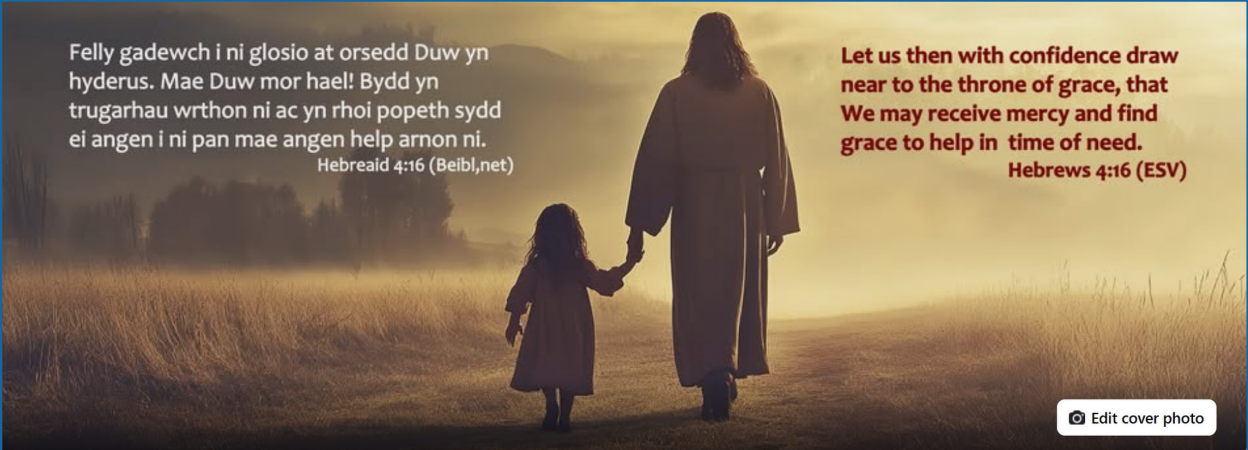
Taflenni Polisi Amgylcheddol

Atgoffwyd y Gymanfa fod 10 taflen bellach ar gael ar y wefan (neu ar ffurf copi caled gan y Swyddfa Ganolog) sy'n darparu canllawiau ymarferol i'n helpu i weithio tuag at gydymffurfio gwell â'n polisi amgylcheddol.

Steve Wynn

Facebook EBC

<https://www.facebook.com/EBCPCW>

Felly gadewch i ni glosio at orsedd Duw yn hyderus. Mae Duw mor hael! Bydd yn trugarhau wrthon ni ac yn rhoi popeth sydd ei angen i ni pan mae angen help arnon ni.
Hebreaid 4:16 (Beibl.net)

Let us then with confidence draw near to the throne of grace, that We may receive mercy and find grace to help in time of need.
Hebrews 4:16 (ESV)

Edit cover photo

 Eglwys Bresbyteraidd Cymru - The Presbyterian Church of Wales
1K likes • 1.3K followers

Professional dashboard

Edit Advertise

Y Parch. Aneurin Owen newydd dderbyn ei fedal

Pwyllgor y Chwirydd

Myfi yw'r Atgyfodiad a'r bywyd. Pwy bynnag sy'n credu ynof fi, er iddo farw, fe fydd byw. Ioan 11:25

Mae'r adnod hon, a ddewiswyd fel thema Pwyllgor y Chwirydd ar gyfer 2025/26, yn cynnwys craidd yr Efengyl. Dyma obaith sicr y Cristion. Dyma hefyd yw'r rheswm dros ein bodolaeth fel Pwyllgor y Chwirydd; i ddweud wrth eraill bod bywyd i'w gael yn lesu ac i annog ein gilydd i barhau i edrych ar lesu a chredu ynddo. Dyma beth rydyn ni wedi ceisio ei wneud yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Mae llyfrau adnoddau yn seiliedig ar y Thema ar gael yn rhad ac am ddim drwy'r Swyddogion.

Eleni rydym wedi codi arian i gefnogi pedwar Prosiect Cenhadol ryngwladol hirdymor (HIV / AIDS Lesotho, Reaching Romania, Way of Hope Hungary, EPJM Japan Mission) ac wedi rhoi rhoddion i Apêl Manipur a Christian Hope Uganda. Rydym hefyd wedi cefnogi prosiectau cenhadol yng Nghymru (Canolfan Ddydd Waungoleugoed, cenhadeth newydd yn Sir y Fflint, swyddog llesiant S.E. Presbytery). Ar adeg ysgrifennu mae'r Casgliad Cenhadol ar gyfer 2024 yn £23,000. Mae'n rhaid diolch i ferched ein heglwys am eu calon barhaus i gefnogi cenhadaeth yr Efengyl. Roedd yn fendith ymuno gyda'n gilydd yn Sasiwn Genhadol y De yng Nghaerdydd ac yn y Dathliad Cenhadol ym Mlaenau Ffestiniog i ddatgan ein hymrwymiad i waith yr Efengyl ac i ddiolch i'r Arglwydd am y gwaith hwnnw.

Mae ein Hastudiaethau Beiblaidd Zoom wedi parhau i fod yn ffynhonnell o fendith fawr. Eleni rydym wedi bod yn astudio'r damhegion ac wedi cael ein herio gan ddysgeidiaeth lesu. Heb amheuaeth, un o uchafbwyntiau'r flwyddyn hon oedd ein hastudiaeth o ddamhegion y Perl

Bwletin Cenhadol

Rhifyn 86 | Gwanwyn 2025

Gwerthfawr a'r Trysor Cudd. Gwelwyd eto nad oes unrhyw beth yn fwy gwerthfawr yn y byd na mynd i mewn i deyrnas Dduw, tra ar yr un pryd, gweld o'r newydd beth mae wedi costio Crist i wneud hyn yn bosibl. Am wefr y noson honno i glywed hanesion am ddeg o bobl yn dod i ffydd yr wythnos honno – gan gynnwys wyth carcharor yng ngharchar Abertawe!! Clod i'r Arglwydd, rhoddwr bywyd!!

Fe wnaethom adrodd y llynedd bod cynllun GOLUD yn dod i ddiwedd ei dymor. Ond rydym yn falch iawn o adrodd eleni bod CWM wedi cytuno i ryddhau'r tanwariant yn y gyllideb i barhau i gyflogi Samantha Hodgins. Bydd Sam yn parhau i godi ymwybyddiaeth o ddementia ac anghenion ffydd pobl hŷn yn ei rôl fel Caplan Oedolion Hŷn. Gweddïwch drosti yn y rôl hon wrth iddi geisio gwasanaethu ein heglwys yn y weinidogaeth bwysig hon. Un o dasgau cyntaf Sam yw trefnu **Cynhadledd Undydd - Gras ar gyfer Pob Tymor: Gweinidogaethu ymhlith oedolion hŷn**. Bydd y gynhadledd yn cael ei chynnal yn eglwys Park End, Caerdydd ar Hydref 11eg. Fel y mae'r teitl yn awgrymu, bydd hwn yn ddiwrnod i unrhyw un sy'n ymwneud â gweinidogaeth i oedolion hŷn (a'r rhai ohonom sydd yn y tymor hwn o fywyd ein hunain). Mae'n addo bod yn ddiwrnod ysbrydoledig gyda rhestr ardderchog o siaradwyr ac rydym yn gobeithio y bydd nifer teilwng yn bresennol.

Sarah Morris

ADDOLIAD A DATHLIAD O'N CENHADAETH A'N GWEINIDOGAETH

Band mawl o Eglwys Gloddaeth fu'n arwain y mawl yn y Dathliad o genhadaeth a gweinidogaeth yr Eglwys a gynhaliwyd ar nos Lun gyntaf y Gymanfa.

Bu Angharad Clwyd yn cyflwyno myfyrwyr y blwyddyn gap yng Ngholeg y Bala eleni wrth ddathlu cyfraniad y cynllun i fywydau pobl ifanc dros bron i 30 mlynedd.

Cyflwynodd Y Parch. Owen Griffiths fanylion am yr Ap Gweddi newydd fydd yn cael ei lansio'n fuan.

Golygydd – Y Parch. Gwyn Rhydderch
Cynllunydd – Gary Evans

Holwyd Rebecca Lalbiaksangi a Thomas Williams am eu blaenoriaethau yn eu gwaith a'u gweinidogaeth newydd yn Nhrefaldwyn a Chaerdydd.

Patrick Thomas, gweithiwr yng nghapel Coffa William Williams yn Llanymddyfri fu'n canu cân o fendith, a gyfansoddodd ei hun, ar ddiwedd ein dathliad.

Parhaodd y gweithgareddau dros swper wrth inni groesawu ymwelwyr o Eglwys Cymru, Prydain a'r byd atom.

Y Parch. Huw Powell-Davies

Cyngor Ysgolion Sul a Chyhoeddiadau'r Gair

Yn 2019 bu i ni greu cynllun strategaeth 5 mlynedd ar gyfer 2019-2024, gyda'r pwyslais ar gynyddu ein gwaith digidol / gwefannau, wrth leihau ein gwaith argraffu print. Dros gyfnod o 5 mlynedd mae gennym bellach 5 gwefan sy'n llawn gwybodaeth ac adnoddau ymarferol, heb sôn am sianelau ar Facebook, TikTok, X ac Instagram. Crëwyd sianel deledu Gristnogol ar YouTube yn ogystal, gan grynhoi ynghyd y miloedd o eitemau Cristnogol Cymraeg sydd i'w gweld ar y we.

Bu 2024 yn flwyddyn lle cafwyd cyfle i annog a chefnogi ail-sefydlu neu sefydlu gwaith newydd mewn cymunedau ar hyd a lled Cymru. Diolch am bob gwahoddiad a ddaw i law - gan eglwysi, cyrddau chwarter, diwrnodau gweinidogion, heb sôn am gyfarfodydd rhithiol. Daeth cyfle i drefnu ambell noson adnoddau o gwmpas y wlad, a hefyd cael presenoldeb mewn digwyddiadau cenedlaethol.

Tra bu ffocws y 5 mlynedd olaf ar ddatblygu ein presenoldeb ar y we, a mwy o adnoddau 'digidol', bydd ffocws y ddwy flynedd nesaf - 2025/6 - yn canolbwyntio ar ymestyn allan yn genhadol gan feddwl am waith ysgolion yn benodol, drwy ddatblygu adnoddau Cristnogol ar gyfer cefnogi gwaith ysgolion a hefyd helpu eglwysi i ymestyn allan at eu hysgolion lleol yn y gymuned. Rydym wedi derbyn gwaddol arian elusen Mudiad Addysg Grefyddol Cymru, a bydd hwn yn cael ei wario dros y 2 flynedd nesaf i wireddu rhai o'r amcanion uchod.

Diolch am gefnogaeth swyddogion ac aelodau'r Cyngor hefyd i'r gwaith. Daeth tymor Cadeiryddiaeth Jennie Hurd

i ben ddiwedd y flwyddyn, a chroesawyd Mererid Mair i'w dilyn. Trist yw cofnodi i Idris Hughes, ein cyn-drysorydd, farw yn ystod yr haf wedi cyfnod o anhwylder. Rydym erbyn hyn wedi cael cyfle i groesawu Kathryn Morris atom fel trysorydd newydd, a diolchwn am yr arbenigedd sydd ganddi ym maes cyllid.

Yn dilyn marwolaeth Elisabeth James yn 2023, sef ein Llywydd Anrhydeddus, bu i'r Cyngor yn ei gyfarfod blynyddol benodi Llywydd Anrhydeddus i'w holynu, sef Rheinalt Thomas, ac yntau hefyd wedi gwneud cyfraniad anfesuradwy i waith y Cyngor dros flynyddoedd lawer.

Diolch am bob cyfle i dystio er lles yr Efengyl yng Nghymru.

Aled Davies

CADW

Wrth roi sylw i'n hadeiladau, croesawyd Aimee Henderson o'r mudiad CADW i rannu efo ni am ddatblygu ein hadeiladau rhestredig.

